

FOTO: ARCHIV

FOTO: BOHUSLAV DVOŘÁK

FOTO: BOHUSLAV DVOŘÁK

FOTO: ARCHIV

→ Náhodnému návštěvníkovi by se mohlo zdát, že neustálé střídání období sucha a dešťů, kdy hladina může stoupnout až o pět metrů, musí být pro zdejší obyvatele velmi obtěžující. Nicméně záplavy s sebou přinášejí vrstvy velmi úrodného bahna, pro které tady existuje několik desítek výrazů a které slouží jako vynikající hnojivo.

Plán přežití

Všichni zdejší lidé, zvířecí i rostlinní obyvatelé si ostatně v průběhu času vypracovali svůj vlastní plán na přežití střídání záplavových a suchých období. Například většina ryb má líhnutí načasované na období dešťů, kdy se zvedne hladina řek. Potom se totiž všude kolem vyskytuje spousta potravy a také významně klesá pravděpodobnost, že se rybí potomstvo stane potravou ptáků či krokodýlů. Ve vysychajících mělkých jezírcích jsou naopak natěsnaná rybí těla ideální a snadnou kořistí. V období sucha také některé oploutvené druhy dokáží přežít krátkou dobu na suchu, kdy se mrskáním snaží přemístit z jedné kaluže do druhé.

Zvířata stejně jako domorodí obyvatelé se museli při záplavách naučit perfektně orientovat v soustavě ostrůvků, jejichž poloha se spolu se stoupající vodou mění každý den. Například jaguáři přestávají v období dešťů se značkováním svého území, protože podoba terénu se mění každou hodinou.

Pantanalští koně mají speciálně uzpůsobená kopyta, aby se bez úhony dokázali pást i v zaplavených oblastech a zdejší dobytek má kratší srst, aby přechal spalující žár, a tlustší kůži, která jej brání před útoky agresivních moskytů.

Existují i živočichové, pro které je rapidně se zmenšující podíl souše požehnáním. Uznávanou a obávanou vodní královnou je anakonda. Při proplování močály a jezírky dokáže být neuvěřitelně mrštná a nebezpečně rychlá. Ale i přes nevalnou pověst, která anakundu provází, jsou její útoky na člověka výjimkou.

Díky svému citlivému čidlu dokáže odhadnout velikost kořisti a útočí spíše na menší živočichy. Indiáni se ale svých bájí neradi vzdávají a všechny návštěvníky rádi obdaří zaručeně pravdivou historkou o anakondách, které do sebe nasoukaly několik statných mužů a o nezahubitelnosti obřích hadů, jejichž hlava po utěti žila ještě dalších deset dnů.

Pralesní expedice

Při návštěvě Pantanal byste kromě klasických celodenních výprav do pralesa (ať už po svých nebo na koni) měli požádat svého průvodce, aby vás vzal na noční výpravu. Když se setmí, prales oplývá mnohými překvapeními. Pokud se budete pohybovat potichu a jste vybaveni silnou baterkou, můžete si zblízka prohlédnout krokodýly i kapybary, které díky oslnění potřebují na svůj útek delší dobu. Při troše štěstí se dá vidět i lovicí kajman, tapír, nebo dokonce některá z šelem.

Další atrakcí, na kterou se lze v Pantanal těšit, je projížďka po řece na malém indiánském člunu. Můžete prochodit kilometry pralesa, ale stejně nespátíte taková zvířata a scenérie, jaké se před vámi otevrou při pohledu z vodní hladiny na břehy řeky. Kromě odpočívajících kapybar, které jsou tady více než hojné, lze vidět mravenečníky, vydry velké, opice a samozřejmě nepřehledné množství pestrobarevných papoušků.

Ať už budete přebývat v některé z miniaturních vesniček, nebo zvolíte možnost putování z místa na místo, můžete si být jisti, že rozhodně nebudete potkávat početné skupinky turistů. Pantanal je velmi individuální záležitost. A i když zrovna nebudete mít štěstí právě na jaguára, tapíra, anakundu nebo mravenečníka, kteří tady platí za ekvivalent africké „velké pětky“, a není jednoduché je vystopovat, největší bažina na světě má nachystanou spoustu jiných zvířat a překvapení, které nikde jinde nemáte šanci zažít. ●

BOHUSLAV DVOŘÁK